

Velkopostní večerní

Z třídu postního

Večerní bohoslužba – třetí část

Velkopostní večerní

Tato brožurka obsahuje změny v postupu večerní bohoslužby pro službu velkopostní večerní. Dále je zde překlad kajích stichir a stichir z triodu postního, které jsou pro velkopostní večerní potřeba.

Tento svazek je koncipován jako doplněk ke knížce „Postup večerní s výběrem z oktoichu“ – je to volně připojená její třetí část.

První část „Postupu večerní s výběrem z oktoichu“ je pro službu podle této brožurky nutně potřeba kvůli základnímu postupu bohoslužby, který tady není v úplnosti obsažen, ježto zde jsou jen změny pro službu velkopostní večerní.

Dalším doplňkem v rámci této volné třetí části večerní bohoslužby je výběr z triodu květného pro službu večerní v době paschální.

Stichiry pro večerní bohoslužby od Lazarovy soboty, přes celý Velký (strastný, pašiový) týden až po Paschu jsou vydávány zvlášť.

Těm, kdož se tebe bojí, Hospodine, **I** dědictví jsi daroval.

Verš: Ze všech končin země k tobě jsem volal.

Verš: Ukryješ mne pod krovem křídel svých.

Verš: Jméno tvé opěvovati budu na věky.

Známo budiž, že kvůli velkému prokřivení se koná o všech těchto bohoslužbách malý vchod (s kadidlem).

Kněz nyní mění světlé bohoslužebné roucho za tmavý epitrachil.

*Po velkém prokřivení následuje: „**Dejž, Hospodine**, abychom večer tento bez hříchu strávili...“ 3 poklony (nyní začíná konání poklon po ukončení neděle).*

Stichiry na stichovně (jsou uvedeny u jednotlivých postních nedělí).
(Z triodu; zde od str. 10)

„Nyní propouštíš“. Trisagion až po Otčenáš.

Poté následují tyto tropary:

„Bohorodice, Panno, raduj se. Blahodatná Maria, Pán s tebou. Požehnaná ty mezi ženami a požehnaný plod života tvého, neboť jsi porodila Spasitele duší našich.“ (S poklonou)

„Sláva...“

Křtiteli Kristův, pamatuj na nás všechny, abychom vysvobozeni byli od nepravostí našich, neboť tobě je dána blahodať prositi za nás. (S poklonou)

„I nyní...“

Proste se za nás, svatí apoštolé a všichni svatí, abychom zbaveni byli béd a soužení, neboť ve vás jsme získali vroucí zastánce u Spasitele. (S poklonou)

Pak: Pod tvoji milost se utíkáme, Bohorodice Panno, modlitby v soužení našich nepřehlížej; ale z béd vysvobď nás, jediná čistá a blahoslovená! (Bez poklony)

*Místo ektenie „Smiluj se nad námi, Bože...“ se zpívá: „**Hospodi, pomiluj**“ (40x) (mírným a tichým hlasem).*

„Sláva... I nyní...“

„Tebe nad cherubíny ctěnější...“

Ve jménu Páně požehnej, otče!

Kněz: Požehnaný jest Kristus Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Amen.

Nebeský králi, pravoslavné křesťany posilni, víru upevni, pohany zkoř, svět zklidni, svaté obydlí toto v dobrou ochraňuj. Dříve zesnulé v sídla spravedlivých uveď a nás přijmi skrze pokání a vyznání, jako dobrý a lidumil.

Kněz: *Modlitba sv. Efréma Syrského se třemi velkými poklonami*

Pane a Vládce života mého, chraň mne od ducha lenosti, sklíčenosti, panovačnosti a prázdnomluvnosti. †

Ducha pak čistoty, pokory, trpělivosti a lásky uděl mi, služebníku svému. †

Ó Pane a Králi, dejž, abych viděl provinění má a neodsuzoval bratra svého, neboť tys blahosloven na věky věkův. Amen. †

*Hned nato se zde činí ještě **dvanáct malých poklon**, vždy s modlitbou: „Bože, očistiž mne hříšného.“ Poté následuje ještě jedna modlitba sv. Efréma, tentokrát však s jedinou velkou poklonou na konci (celkem 16 poklon).*

(Líbáme svaté a uctívané ikony.)

Kněz: Sláva tobě, Kriste Bože, naděje naše, sláva tobě!

Obvyklé propuštění.

Po stolování se v neděli večer koná malé povečeří.

Takto se v místní církvi koná večerní o všech velkopostních nedělích (tj. večer po dni nedělním). Postup zde převzat z našeho typikonu vydaného Pravoslavnou bohosloveckou fakultou v Prešově. Závěr velkopostní večerní je v různých slovanských tradicích poněkud odlišný.

Současná praxe Ruské církve se liší od námi uvedené jenom tím, že modlitba sv. Efréma se čte na nedělní velkopostní večerní jen jednou, se třemi poklonami (bez 12 malých poklon a bez opakování Efrémovy modlitby se závěrečnou poklonou; čili jen 3 poklony nikoliv 16; to samé platí pro velkopostní všednodenní devátou hodinku). Na velkopostních večerních mimo neděli večer (a na hodinkách první, třetí a šesté velkopostních všednodenních) je 16 poklon, jako v naší místní praxi. (V neděli syropustní je tam ve farních chrámech zvykem místo propuštění číst modlitbu „Vládce mnohomilostivý“ (viz závěr velkého povečeří) nad lidmi, kteří jsou skloněni k zemi, a pak si vyprošovat odpuštění.)

Podle starší ruské tradice (19. století) se v neděli večer (před pondělkem) a na večer před polyjelejním svátkem, připadne-li na všední den Čtyřicátnice, a podobně před svátkem či předsvátkem Zvěstování, slouží večerní tak, že po Otčenáši je tropar svátku a příslušný bohorodičen, pak vroucí ektenie (čili nikoliv „Hospodi, pomiluj“ 40x); po slovech kněze „Požehnaný jest Kristus Bůh náš...“ a po modlitbě „Nebeský králi...“ je modlitba sv. Efréma s třemi poklonami, a pak hned propuštění (tj. 3 poklony místo 16). V ostatní všední dny Čtyřicátnice (není-li liturgie předem posvěcených Darů) byl postup, jak uvádí náš typikon. V současné praxi se však eventualita s vroucí ektení v neděli večer (na pondělí) zřejmě příliš nevyskytuje, avšak dodnes se užívá před svátkem Nalezení hlavy Jana Křtitele nebo před svátkem 40ti mučedníků, padnou-li tyto svátky na všední den Čtyřicátnice (zpívá se pak i „Blažený muž“).

Modlitbu „Nebeský králi“ čte podle naší praxe kněz, podle ruské praxe žalmista. Modlitbu sv. Efréma Syrského čte vždy kněz.

Kající stichiry podle hlasů

Zpívají se po neděli večer na velkopostní večerní na „Hospodine, k tobě volám“ podle panujícího hlasu. (Jsou to první čtyři stichiry v pořadí.)

Hlas 1.

Nesmírné je, Spasiteli, moře mých hříchů, v němž tonu svými prohřešky, vztáhni ke mně ruku jako k Petrovi, spasíš mne, Bože, a smiluj se nade mnou.

Ač jsem se myšlenkami a zlými skutky odsoudil, daruj mi, Bože, Spasiteli, touhu po obrácení, abych k tobě volal: Spasíš mne, blahý Dobrodinče, a smiluj se nade mnou.

Jiný svět tě čeká, duše má, a soudce se již chystá, aby usvědčil skutky tvé tajné a hrozná. Neulpívej tedy na vezdejší, ale sama předstoupíš před soudce a zvolíš: Bože, očistiž a spasíš mne!

Nepohrdej mnou, který jsem hříšnou zahálkou opanován, Spasiteli můj, povznes myšlení mé ku pokání a učin mne dělníkem dovedným na vinici tvé. Daruj mi odměnu jako tomu, který jen poslední hodinu pracoval, a milost velikou.

Hlas 2.

Zhřešil jsem proti tobě, Kriste Spasiteli, jako marnotratný syn. Přijmi mne kajícího, Otče, a smiluj se nade mnou, Bože.

Volám k tobě, Kriste Spasiteli, slovy celníka: Očistiž mne jako jeho a smiluj se nade mnou, Bože.

Myslím na hrozná skutky neslušná, které jsem spáchal, ke slitovnosti tvé se utíkám, napodobiv celníka. A též nevěstku slzami tě skrápějící a syna marnotratného. Takto padám před tebou, Milostivý, dříve, než mne odsoudíš, ukaž slitovnost svou a smiluj se nade mnou.

Nepravosti mé, přehlédni, Pane, jenž jsi se z Panny narodil, a srdce mé očisti, učiniv z něho chrám svatého svého Duha. Nezaháněj mne od tváře své ty, jenž nezměrnou máš milost velikou.

Hlas 3.

Večerní píseň ti přinášíme, Kriste, s kadidlem a duchovními zpěvy; smiluj se nad námi a spasiž duše naše.

Spasiž mě, Pane, Bože můj, neboť ty jsi záchrana všech. Bouře vášní mnou zmítá a břemeno mých hříchů mne potápí. Podej mi pomocnou ruku a ke světlu mne pozdvihni, jako jediný milosrdný a lidumil.

Rozptýlenou mysl mou soustřeď, Pane, a zledovatělé srdce mé očisti. Daruj mi pokání jako Petrovi, vzdechy jako celníkovi a slzy jako nevěstce. Abych hlasem velikým volal k tobě: Bože, spasiž mne, jako jediný milosrdný a lidumil.

Mnohé zpěvy modliteb jsem konal, leč prodlévání v hříchu jsem neukončil. Jazykem svaté pěni hlaholil, v duši však na neslušnosti pomýšlel. Naprav toto rozštěpení, Kriste Bože, skrze pokání, a spasiž mne.

Hlas 4.

Chtěl jsem svými slzami smýt zápis hříchů mých, Pane, a v dalším svém životě se pokáním tobě zalíbit, ale nepřítel mne oklamává a napadá duši mou. Pane, dříve, než docela zahynu, spasiž mne.

Kdo není zachráněn, když v bouři života připlouvá k tvému přístavu, Pane, aneb kdo není vyléčen, když se v nemoci utíká k tvému léčení? Učiniteli veškerenstva a lékaři nemocných, Pane, dříve, než docela zahynu, spasiž mne.

Omyj mne slzami mými, Spasiteli, neboť mnohými hříchy jsem se poskvrnil. Protož padám před tebou já, který jsem zhřešil. Bože, smiluj se nade mnou.

Ovečkou jsem duchovního stádce tvého a k tobě, Pastýři dobrému, se utíkám. Vyhledej mne ztraceného, Bože, a smiluj se nade mnou.

Hlas 5.

Pane, neustávám hřešiti, nechápu, že jsem byl učiněn hodným tvé lidumilnosti. Překonej moji bezradnost, jediný Blahý, a smiluj se nade mnou.

Pane, lekám se sice strašlivosti tvé, zlo však nepřestávám činiti. Kdo by se na soudu nebál soudce? A kdo, chtěje se léčit, hněvá svého lékaře, jako já? Dlouhotrpělivý Pane, buď milostiv k mé nemoci a smiluj se nade mnou.

Množství prohřešení mých přehlédni, Pane, jenž jsi se z Panny narodil. Prosím tebe, všechny hříchy mé očistiž, uděliv obrácení myslí mé, a smiluj se nade mnou, neboť jsi jediný lidumil.

Běda mně! Komu jsem se připodobnil? Neplodnému fíku. Bojím se, že budu proklet a vyřat. Leč nebeský sadaři, Kriste Bože, zkřehlou duši mou učiň plodonosnou, jako syna marnotratného přijmiž mne a smiluj se nade mnou.

Hlas 6.

Kriste, dejž, ať při strašném příchodu tvém neuslyšíme: „Neznám vás!“ Neboť naději svou vložili jsme v tebe, Spasiteli. Třebaže jsme přikázání tvá kvůli své ledabylosti nezachovávali, přesto prosíme: Slituj se nad dušemi našimi.

Kajícnosti jsem nedosáhl, ba ani slz. Proto se modlím k tobě, Kriste Bože: Dříve, než nastane konec, dej mi obrácení a lítost, abych vysvobozen byl od mučení.

Nahého, žádnou ctností neoděného, nachází mne nepřítel. Šíp hříchu vystřeluje, zasahuje a zraňuje mne. Ty však jako lékař duší i těl, Bože, rány duše mé zhoj a smiluj se nade mnou.

Krvácející rány na srdci mém se rozšiřují kvůli mnohých hříchům. Vyléč je, Spasiteli, jako lékař duší i těl, prosím udělující prominutí hříchů. Stále mi dávej kající slzy, Pane, uděl mi odpuštění provinění a smiluj se nade mnou.

Hlas 7.

Jako marnotratný syn přišel jsem, slitovný Bože, přijmi mne, padajícího před tebou, jako jednoho z nádeníků svých, a smiluj se nade mnou, lidumile.

Jako ten, jenž upadl mezi lotry a byl zraněn, tak i já jsem upadl do mnohých hříchů a zraněnou mám duši. Ke komu se uteču, já provinilý? Jedině k tobě, dobrotivému lékaři duší. Vylíj na mě, Bože, velikou milost svou.

Nepodtínej mne hříšného jako neplodný fíkovník, Spasiteli, posečkej ještě, daruj mi mnoho let a napájej duši mou slzami pokání, abych nesl plody milostí.

Jsi jako Slunce spravedlnosti; osvěcuj srdce těch, kteří opěvují tebe. Pane, sláva tobě!

Hlas 8.

Tebe, Krále a Vládce, bez přestání opěvují andělé, i já před tebou padám a volám jako celník: Očistiž mne, Bože, a smiluj se nade mnou.

Jsouc nesmrtelná, duše moje, neutápěj se ve vlnách (světského) života, ale povznes se a volej ke svému dobrodinci: Bože, očistiž a spasiž mě.

Když si v mysli své vybavím množství špatností, jichž jsem se dopustil, a v myšlenkách dojdou ke strašnému onomu výslechu před soudem, zachvácen jsa třesem, k tobě, lidumilnému Bohu, se utíkám. Pročež prosím tebe, jediného bezhříšného: Nepřehlédni mne, daruj lítost ponížené duši mé, než přijde konec, a spasiž mne.

Daruj mi pláč, Bože, jako tenkrát ženě hříšnici. A učiň mne za hodna skropit slzami nohu tvou, která mne vyvedla z cesty klamu; a jako myro blahovonné nechť ti přinesu život čistý, učiněný mi skrze pokání. Kéž i já uslyším vytoužený hlas tvůj: Víra tvá tě zachránila, jdi v pokoji.

Z triodu postního

Stichiry pro večerní z triodu

Na neděli syropustní večer

Z triodu, dílo Josefovo

Stichiry na „Hospodine, k tobě volám“ (hlas 2.)

Nastupující na svaté kolbiště svědomitého půstu, snažme se všichni zdrženlivostí pokořit těla svá. S modlitbou a slzami hledejme Pána, který nás spasil. Nadobro zapomeňme všechny vzájemné špatnosti, zpívající: Zhřešili jsme před tebou, Kriste Králi, zachraň nás jako kdysi Ninivetské a přijmi nás za účastníky nebeského království, Milosrdný.

Zoufám nad sebou, když myslím na skutky své, Pane, hoden jsem všelikého mučení. Hle, opovrhoval jsem úctyhodnými příkázáními tvými, Spasiteli, a promrhal život zhýrale. Proto se modlím, abys mne potoky kajících slz očistil, půstem a modlitbou osvětil, jako jediný Milostivý, a neošklivil si mne, Dobrodinče všech nejdobrotivější.

Další Josefovy stichiry (hlas týž)

Postní dobu skvěle započneme, askezi duchovní se podrobme, očistme duše své, očistme těla, postme se nejen v jídle, avšak i od každé vášně, ctnostmi působíce rozkoš duchu. V nich se zdokonalujeme láskou, abychom všichni učinění byli hodnými spatřit s duchovní radostí nejctihodnější utrpení Krista Boha a zářivou Paschu.

Dále 3 stichiry svatému z mineje.

Stichiry na stichovně

Vysvitla blahodať tvá, Pane; září, aby osvětila duše naše. Hle, nyní je správný čas, hle, doba pokání; odložme tedy skutky temnoty a oblecme se ve zbroj světla. Abychom přeplavíce hlubinu půstu velikou, dostihli vzkříšení Krista Pána a Spasitele našeho Ježíše, který třetího dne z mrtvých vstal. On zachraňuje duše naše.

Stíšek: K tobě pozvedám oči své, jenž v nebesích přebýváš. Tak jako oči

služebníků na ruce svých pánů, jako oči služebnice na ruce své paní, tak i naše oči hledí k Hospodinu Bohu našemu, dokud se nad námi neslituje.

(Opakuje se opět předešlá stichira.)

Stíšek: Smiluj se nad námi Pane, smiluj se nad námi, neboť jsme příliš potupou nasyceni, naše duše je už dosyta naplněna posměšky sebejistých a ponížením od pyšných.

(A mučedničen:) Jenž jsi oslavován v památkách svatých svých, Kriste Bože, uprosen jimi, sešli nám milost velikou.

Sláva... (Z mineje, je-li. Pokud nikoliv, tedy: Sláva... I nyní...)

Andělské řády tě oslavují, Matko Boží, neboť jsi porodila Boha spoluvěčného s Otcem a Duchem, Přčistá. Bez vášně jsi počala toho, který andělské řády ustanovil. Jeho pros, aby od zhouby zachránil a osvítil duše pravoslavných, kteří opěvují tebe, Nejčistší.

1. neděle velkopostní večer

Z triodu, dílo Josefovo

Stichiry na „Hospodine, k tobě volám“ (hlas 4.)

Uděl mi lítost a vzdal ode mne veškerou špatnost. Daruj úplnou nápravu mně, který jsem ponořen do tělesných vášní a vzdálen jsem od tebe, Bože, Králi králů, vždyť nemám nikde v nikom jinou naději. Zachraň mne zhýralého pro velikou dobrotu tvou, Ježíši nejmocnější, Spasiteli duší našich.

Mojžíš podivuhodný, postem se očistiv, spatřil Toho, jehož toužil uvidět. Vynasnaž se, ponížená duše má, aby ses mu připodobnila. Horlivě se ve dnech postních od špatností očisťuj, abys uzřela (Boha) Jsoucího, dobrého a lidumilného, jenž ti daruje odpuštění, čistotu a vysvobození.

Dílo Theodorovo (hlas 6.)

Druhý týden postní skvostně začněme, bratři, den po dni zdokonalující dvě veliké ctnosti, jež nám poslouží jako vůz ohnivý Eliášův Tesbitskému. Mysl povznesme bezvášnivostí. Tělo vyzbrojme čistotou. Na tomto voze jedouce, vítězíme nad nepřáteli.

Dále 3 stichiry svatému z mineje.

Stichiry na stichovně (hlas 8.)

Pojďme, očistíme se udělováním almužny a slitovností nad ubohými. Nevytrubujme to, neukazujme své milosrdenství. Nechť levice neví, co činí pravice. Nechť ctibažnost naše nezmaří ovoce almužny. Leč k Tomu, kdo vidí, co je skryté, zvolíme: Otče, promiň prohřešení naše jako lidumil.

Opakuje se ještě jednou.

(*Mučedničen*) Mučedníci Páně, každé místo posvěcujete a všechny nemoci léčíte. Modlíme se k vám: I nyní proste, aby vysvobozeny byly od nástrah nepřítelů duše naše.

Sláva... I nyní... (Bohorodičen)

Nebešťané opěvují tebe, Matko radostí obdařená, sňatku nepoznavší. I my slávu vzdáváme nevyzpytatelnému rození tvému. Bohorodice, pros, aby spaseny byly duše naše.

2. neděle velkopostní večer

Z triodu, dílo Josefovo

Stichiry na „Hospodine, k tobě volám“ (hlas 8.)

Nesččetněkrát zhřešil jsem tobě a nesčíslná muka očekávám: skřípění zubů a pláč neutěšený, propast ohnivou, tmou a podsvětí. Soudce nejspravedlivější, daruj mi slzy, jimiž nalezu prominutí a uvolnění od špatností mých. Postím se a vzývám tebe: Vládce, Kriste, slituj se nade mnou z veliké a hojné své milosti.

Mne, který jsem se ztratil v horách hrozných přestupků, vyhledej, (Bože) Slovo, zavolej mne zpátky k sobě. Zlé návyky mojí mysli do dále zažen, čímž mne umrtveného opět oživíš. K životu vrať mne, jenž v neustálém pláči úpím: Vládce, Kriste, slituj se nade mnou z veliké a hojné své milosti.

Dílo Theodorovo (hlas týž)

Počínající třetí týden postní, věrní, chvalme uctívanou Trojici. Opomíjejme jiná potěšení, tělesné vášně nechejme uvadnout a opadat z duší našich. Pak požneme kvítí svaté, věnce uvijeme Tomu, kdo je počátkem dnů. Abychom všichni, kteří věnce nosíme, opěvovali Krista jako vítěze.

Dále 3 stichiry svatému z mineje.

Stichiry na stichovně (hlas 8.):

Uzdu Otcovu jsem vyplivnul, když zdivočela mysl má. Žiji s myšlenkami hříšnými jako mezi dobyt看em, celý život svůj zhýrale jsem promrhal, já bídny, zbaven jsem pokrmu posilujícího srdce, když jsem v dočasném tomto žití ztučněl hltáním slastí. Leč nezavírej mi své lidumilné nitro, Otče dobrý. Otevři mi a přijmi mne jako syna marnotratného a spasiž mne.

Opakuje se ještě jednou.

(*Mučedničen*) Mučedníci Páně, každé místo posvěcujete a všechny nemoci léčíte. Modlíme se k vám: I nyní prostě, aby vysvobozeny byly od nástrah nepřítele duše naše.

Sláva... I nyní... (Bohorodičen)

Nebešťané opěvují tebe, Matko radostí obdařená, sňatku nepoznávší. I my slávu vzdáváme nevyzpytatelnému rození tvému, Bohorodice, pros, aby spaseny byly duše naše.

3. neděle velkopostní (křížová) večer

Z triodu, dílo Josefovo

Stichiry na „Hospodine, k tobě volám“ (hlas 8.)

Pane, na kříži jsi dobrovolně rozprostřel ruce své. Klaněť se tomu se srdcem dojatým učíň hodnými nás, kteří jsme osvíceni půstem a modlitbami, střídmostí a dobročinností, neboť jsi blahý a lidumil.

Pane, množství hříchů mých očisti dle množství slitování svých, Nejslitovnější, a učíň nás hodnými s duší čistou hledět na kříž tvůj a líbati jej po celý nastávající týden zdrženlivosti, neboť jsi lidumil.

Dílo Theodorovo (hlas 3.)

Velikým zázrakem je pohlédnout na dřevo, na němž byl Kristus tělem dobrovolně ukřížován. Svět se tomu klaní a osvícen jest. Ó sílo Kříže! Když tě vidí démoni, sežehnuti jsou! Ukazuje se, že i pouhé tvé zobrazení je spaluje! Velebím tě, přečistě dřevo, uctívám tě, klaním se před tebou s bázni, a oslavuji Boha, jenž mi skrze tebe daroval život nekonečný.

Dále 3 stichiry svatému z mineje.

Stichiry na stichovně (hlas 8.):

Vzhlednout očima svýma na nebe se neodvažuji, já bíd-
ný, pro zlé skutky své. Jako celník však sténaje, vzývám tebe:
Bože, očistiž mne hříšného, a od pokrytectví farizejského vysvo-
bodiž mne jako jediný Milosrdný.

Stíšek: K tobě pozvedám oči své, jenž v nebesích přebýváš. Tak jako oči
služebníků na ruce svých pánů, jako oči služebnice na ruce své
paní, tak i naše oči hledí k Hospodinu Bohu našemu, dokud se
nad námi neslituje.

(Opakuje se opět předešlá stichira.)

Stíšek: Smiluj se nad námi Pane, smiluj se nad námi, neboť jsme příliš
potupou nasyceni, naše duše je už dosyta naplněna posměšky
sebejistých a ponížením od pyšných.

(Mučedničen) Mučedníci Páně, každé místo posvěcujete
a všechny nemoci léčíte. Modlíme se k vám: I nyní proste, aby
vysvobozeny byly od nástrah nepřitele duše naše.

Sláva... I nyní... (Bohorodičen)

Nebešťané opěvují tebe, Matko radostí obdařená, sňat-
ku nepoznavší. I my slávu vzdáváme nevyzpytatelnému rození
tvému, Bohorodice, pros, aby spaseny byly duše naše.

4. neděle velkopostní večer

Z triodu, dílo Josefovo

Stichiry na „Hospodine, k tobě volám“ (hlas 3.)

Velké dílo zdrženlivosti předvedme v tento čas, věrní,
abychom veliké slávy dosáhli, jsouce Bohem velikým vysvobo-
zení od ohně propasti pekelné. Doba postní se půlila, ukažme
tedy zjevně, že jsme už započali se svatým životem. Vroucně se
snažme, abychom dosáhli ctnostného zakončení života našeho
a přijali tak rozkoš nestárnoucí.

Dílo Theodorovo (hlas 7.)

Polovinu posvátné cesty postní jsme překročili, utíkej-
me k budoucí radosti. Duši pomažme olejem dobročinnosti,
abychom učiněni byli hodnými poklonit se božskému utrpení
Krista Boha našeho a uvítat strašné a svaté Vzkříšení.

Dále 3 stichiry svatému z mineje.

Stichiry na stichovně (hlas 7.)

Vinici zasadil, vinaře povolal; čili blízko je Spasitel. Pojdte, postní bojovníci, a přijměte odměnu. Neboť bohatý je dárce a milostivý. Za trochu námahy obdržíme milost duším našim.

Jiná stichira (hlas 6.)

V lotrovské uvažování upadl Adam, oklamán svými myšlenkami, zranil duši svou. Nahý a obraný, nyní bez pomoci leží. Ani kněz (v časech) před Zákonem nevěnuje se mu, ani levita podle Zákonu nepohlédne na něho. Jedině ty (se ho ujímáš), Bože, který jsi za námi přišel – nikoliv ze Samaritánů ale z Bohorodice. Pane, sláva tobě.

(Mučedničen) Mučedníci tvoji, Pane, nezřekli se tebe ani nezavrhlí příkázání tvá. Na přímlyvy jejich smiluj se nad námi.

Sláva... I nyní... (Bohorodičen; hlas 6.)

Jako archandělé opěvujme, věrní, nebeský palác, bránu vpravdě zapečetěnou. Raduj se, ty, díky níž nám vyrostl Spasitel všech, Kristus, životodárce a Bůh. Skoliž rukou svou, Vládkyně, mučitele a bezbožné nepřátele naše. Přechistá, tys naděje křesťanů.

5. neděle velkopostní večer

Z triodu

Stichiry na „Hospodine, k tobě volám“ (hlas 1.)

Zchudl jsi, bohatý Kriste, abys lidi obohatil nesmrtelností a dal jim zaskvěti se jako světla. Proto mne, který jsem zchudl kvůli slastem života, obohat ctnostmi. Připoj mne k chudákovi Lazarovi, vysvoď mne bohatého mukami od očekávající mne propasti pekelné.

Špatnostmi jsem hrozně zbohatl, slasti si zamiloval, rozkoší, které světský život dává, jsem si užíval, ohněm propasti zotročen byv. Pane, mysl má vyhladovělá již umdlévá. Jako nad opovrhovaným Lazarem, který bezvládně leží přede dveřmi svatých skutků, slituj se nade mnou, Vládce.

Další stichira (hlas týž)

Šestý týden ctihodného půstu horlivě začínáme. Přinesme před svátkem ratolestí chvalozpěv Pánu, jenž se běře ve slávě a s Božskou mocí do Jerusalema, aby zahubil smrt. Proto zbožně připravme znamení vítězství, ratolesti ctností, abychom zpívali Stvořiteli všech: Hosana!

Dále 3 stichiry svatému z mineje.

Stichiry na stichovně (hlas 1.)

Podivuhodný je pro nás Spasitelův lidumilný způsob, jímž daroval pravé poznání těm, kteří po něm touží, posoudiv život Lazarův i boháčův a ukázav konec obou. Prchněme od nemilosrdnosti a nelidskosti bohatcovy, a horleme pro trpělivost a velkodušnost Lazara, abychom s ním v náruči Abrahamově hromově zapěli: Soudce spravedlivý, Pane, sláva tobě!

Opakuje se ještě jednou.

(Mučedničen) Na přímluvy všech svatých i Bohorodice, uděl nám pokoj svůj, Pane, a smiluj se nad námi jako jediný slitovný.

Sláva... I nyní... (Bohorodičen)

Nebeských řádů radosti, lidí na zemi silná zastánkyň, přečistá Panno, zachraň nás, k tobě se utíkající, neboť na tebe jsme po Bohu naději svou složili.

Poučení o zádušních obřadech. *Pokud někdo zemře ve dnech uprostřed velkopostního týdne, nekoná se zádušní bohoslužba třetího dne po smrti až do pátku, kdy se teprve za něho vykoná panychida (večer). A v sobotu se koná za něho liturgie. A v příští sobotu se koná zádušní bohoslužba za devátý den. Zádušní obřady čtyřicátého dne po zesnutí se však konají přesně toho dne, na který připadnou, ať už je jakýkoliv.*

www.pravoslavi.cz/download

Večerní bohoslužba – změny v postupu velkopostní nedělní služby s připojeným výběrem z triodu postního

Vydání 1. (v. 1.2)

Jihlava 2009 / 3